

A Pécsi Ítéltábla a dr. Pap Gábor ügyvéd (fél címe) által képviselt **I.rendű felperes neve** I. rendű és **II.rendű felperes neve** II. rendű (mindketten ... szám alatti lakosok) felpereseknek - a Pintér és Szabó Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szabó Tamás ügyvéd, fél címe) által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen szerződés érvénytelensége jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2018. március 5. napján kelt 4.P.20.899/2016/20. számú ítélete ellen a felperesek által 21. sorszám alatt benyújtott és 23. szám, valamint Pf.4. szám alatt kiegészített fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek tizenöt napon belül 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperes 2007. október 15. napján életbiztosításhoz kapcsolódó lakásvásárlási kölcsönszerződést kötött az alperessel 83.167,23 CHF összegű kölcsönre, 241 hónap futamidőre. A kölcsön II. pontjában rögzítették, hogy a 83.167,23 CHF kölcsön összege 145,49 forint/CHF deviza átváltási árfolyam alapján 12.100.000 forint. A II.b) pont szerint a tőketörlesztés időpontja 2027. november 15. napja, a kamatláb évi 4%. A II.c) pont részletezte az adós által havonta fizetendő összegek svájci frankban és forintban kifejezett összegét és az ehhez tartozó átváltási árfolyamot. A teljes hiteldíjmutató 7,6% volt, a szerződés tételesen meghatározta a THM számítása során figyelembe nem vett (esetleges) díjakat és költségeket.

A V. pont az elszámolás módjának részletezése mellett meghatározta a törlesztés mikéntjét azzal, hogy teljesítésre elsődlegesen a biztosítási összeg szolgál. Az adós kötelezettséget vállalt, hogy a II. pontban meghatározott összegű, forintban kifejezett havi törlesztőrészleteket és kezelési költséget a bank részére megfizeti. Meghatározták, hogy a havi törlesztőrészlet esedékességének napján a lakossági ügyfelekre érvényes, a havi törlesztőrészlet esedékességét kettő banki munkanappal megelőzően az esedékesség napjára a bank által meghatározott forint/svájci frank deviza eladási árfolyam alapján a bank a havi törlesztőrészlet és kezelési költség forintban kifejezett összegét svájci frankra váltja át. A bank a havi törlesztőrészlet svájci frank összege és a jelen kölcsönszerződés II. pontjában, valamint az V.6. pont alapján az értesítő levélben svájci frank pénznemben rögzített havi törlesztőrészlet összege közötti különbözetet a forint/svájci frank árfolyam változásának megfelelően az adós bankkal szemben fennállott tőketartozása terhére vagy javára számolja el.

A szerződés VIII.7. pontja az egyéb rendelkezések között tartalmazta a kockázatfeltárási nyilatkozatot, melyben az I. rendű felperes kijelentette, hogy a kölcsönszerződéssel kapcsolatos tájékoztatást a szükséges és elégséges mértékben a banktól megkapta, tisztában van az ügylet esetleges kockázataival, így különösen azzal, hogy az adott deviza magyar forinttal szembeni árfolyam alakulása a kölcsön forintban történő visszafizetésének terheit egyaránt növelheti és csökkentheti. Az esetleges árfolyamvesztést is figyelembe véve képes a fizetési kötelezettségeinek maradéktalan és pontos teljesítésére.

A IX. pont a záró rendelkezések között utalt rá, hogy a kölcsönszerződés mellékletét képezi a bank hatályos kondíciós listája, a kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdések tekintetében a bank lakossági üzletszabályzata és általános üzleti feltételei irányadók. Az I. rendű felperes a szerződés aláírásával egyúttal kijelentette, hogy az üzletszabályzatot és az általános üzleti feltételeket átvette, áttanulmányozta, az azokban foglaltakat magára nézve kötelezőnek elismeri.

A felperesek külön okiratban önálló zálogjogot alapító szerződést is kötöttek az alperessel a fenti kölcsönszerződésből eredő követelés biztosítására, a II. rendű felperes pedig készfizető kezési kötelezettséget is vállalt.

A felperesek **F A Cs m** közjegyző előtt 2017. október 17. napján tartozáselismerő és egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek.

A szerződés megkötésekor az alperes meghatalmazottja külön íven szövegezett tájékoztatást adott át a felperesek részére a lakossági hitelek árfolyam- és egyéb kockázatairól. Ebben rögzítették, hogy a jelenlegi kamatviszonyok között a svájci frank, illetve euró devizanemben fennálló tartozás után fizetendő hiteldíj mértéke lényegesen alacsonyabb a forintban felvett kölcsönök után fizetendő hiteldíjnál. A tájékoztató részletesen leírta, hogy milyen kockázattal jár egy deviza alapú kölcsön, kifejtve, hogy a devizában meghatározott törlesztés forintban kifejezett összegét az aktuális forint/deviza átváltási árfolyam mértéke határozza meg. Az árfolyam szinte állandóan változik, hol kisebb, hol nagyobb mértékben, ezért a devizában fennálló tartozás, illetve devizában meghatározott törlesztés forintba átszámolt összege az árfolyam változásával együtt módosul. Ezeket az ingadozásokat előre nem lehet kiszámítani, ezt nevezik árfolyamkockázatnak. Deviza alapú kölcsön felvétele esetén az árfolyamkockázatot az adós viseli. A tájékoztató szerint ajánlatos figyelembe venni azt is, hogy a forint és a kölcsön devizaneme közötti kamatkülönbözet csak a kamatperiódus ideje alatt fix, a futamidő alatt mind a forint, mind a devizakamatok változhatnak és előfordulhat, hogy a jelenlegi forint-deviza kamatszint közötti különbség is mérséklődik. A devizakamatok emelkedése és a forintkamatok csökkenése vagy változatlansága esetén a devizalapú kölcsön veszíthet vonzerejéből a forintalapú kölcsönrel szemben. Ezt követően példákon is bemutatta az alperes, hogy mi történik akkor, ha valaki 1.000.000 forint svájci frank alapú kölcsönt vesz igénybe és a svájci frank árfolyama változik, az milyen kihatással van a törlesztőrészek összegére.

A felperesek többször módosított kereseti kérelmükben kérték annak megállapítását, hogy a perbeli kölcsönszerződés a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 47.§ (1) és (2) bekezdésébe, a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 222.§-ába ütközően alaki okból semmis. Semmisségi okként hivatkoztak a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) és b) pontjára, mert a szerződés nem tartalmazza a kölcsön összegét, a THM-et, a THM során figyelembe nem vett költségek meghatározását és összegét. A tájékoztatási kötelezettség megsértése miatt a szerződés a Hpt. 203.§ (6) és (7) bekezdésének sem felel meg; állították, hogy az árfolyamkockázatról megfelelő tájékoztatást nem kaptak, az általános szerződési feltételek nem váltak a szerződés részévé. Kérték a kölcsönszerződés

határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítását olyan módon, hogy a kölcsönszerződésből eredő visszafizetési kötelezettség az elszámolásig 12.000.000 forint tőke és annak 9% mértékű kamata, mindösszesen 16.462.646 forint, így a 6.572.315 forint tényleges teljesítésre figyelemmel a tartozás az alperes által nyilvántartott 25.199.205 forinttal szemben 9.890.331 forint. A zálogszerződés és a készfizető kezesi nyilatkozat semmisségének a megállapítását is kérték, figyelemmel arra, hogy maga a kölcsönszerződés is semmis.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és a felpereseket 46.100 forint elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte. Alaptalannak találta azt a felperesi hivatkozást, hogy az árfolyam változására, annak mértékére és kockázatára vonatkozóan nem adott megfelelő tájékoztatást az alperes. Felhívta a Kúria 6/2013. számú Polgári jogegységi határozatát, mely szerint a tájékoztatási kötelezettség nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat valószínűségére. Kifejtette, hogy ilyen tartalmú tájékoztatást nem is lehetett nyújtani, mert az árfolyam emelkedésének, csökkenésének nincs pontosan előrelátható, kiszámítható mértéke, a perbeli időszakban a Magyar Nemzeti Bank stabilitási jelentései sem utaltak jelentős árfolyamváltozásra. A szerződés, valamint a külön íven szövegezett és az I. rendű felperes által külön is aláírt kockázatteltérő nyilatkozat megfelelt a Hpt. 203.§ (6) és (7) bekezdésében írt követelményeknek, további tájékoztatás akár szóban, akár írásban szükségtelen lett volna, azt pedig az eljáró ügyintézők nem erősítették meg tanúvallomásaikban, hogy az írásbeli nyilatkozatban foglaltaktól eltérő tájékoztatást adtak volna a felperesek részére.

Az elsőfokú bíróság nem osztotta azt a felperesi hivatkozást sem, hogy az általános szerződési feltételek nem váltak a szerződés részévé. Meglátása szerint az 1959. évi Ptk. 205/B.§-ában írt feltételek teljesültek, a felperesek az általános szerződési feltételek megismerését és átvételét aláírásukkal igazolták, ennek ellenkezőjét bizonyítani nem tudták.

A Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti érvénytelenségi okot sem állapította meg az elsőfokú bíróság, mert a szerződés megfelelt a Kúria 6/2013., illetőleg 1/2016. számú Polgári jogegységi határozataiban foglaltaknak, és az azok alapján kialakult bírói gyakorlatnak. A kölcsönszerződés I. és II. pontja pontosan megjelölte, hogy mi a kölcsön összege, rögzítette a kötéskori átváltási árfolyamot is. A felek a kölcsönt svájci frankban határozták meg, a szerződés rendelkezéseiből egyértelmű volt, hogy azt hogyan és miként kell forintra átszámítani. Az a felvetés, hogy a kölcsön összege egy másik okirat, a lakásépítési kedvezmény igénybevételére vonatkozó megbízási szerződés szerint eltér a perbeli kölcsönszerződésben írt összegtől, nem érvénytelenségi kérdés, emiatt az eredeti szerződés tárgya nem tekinthető meghatározatlannak. Közömbös az is, hogy a felperesek eredetileg mennyi kölcsönt kívántak felvenni. A szerződés II.c. pontjában foglalt rendelkezések ellentmondtak annak a felperesi hivatkozásnak, hogy a szerződés nem tartalmazza az éves százaléokban kifejezett teljes hiteldíjmutatót és az annak számítása során figyelembe nem vett egyéb esetleges költségeket. Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a kölcsönszerződés érvényességéből következően alaptalan volt az a hivatkozás is, hogy járulékos jellegük miatt a biztosítéki szerződések érvénytelenek lennének.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperesek fellebbeztek. Fellebbezésük elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítására, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereseti kérelem teljesítésére irányult. Álláspontjuk szerint az első fokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, illetve a meglévő tényállásból nem a megfelelő következtetéseket vonta le.

Előadták, hogy a szerződésnek nem kizárólag az I. rendű, hanem a II. rendű felperes is részese. A szerződést közösen kötötték annak ellenére, hogy abban a II. rendű felperes, mint adós nem szerepel. Az ingatlanra bejegyzett zálogjog tekintetében ő is zálogkötelezett, a kockázat rá is kiterjedt, így ugyanolyan tájékoztatást kellett volna kapnia, mint az I. rendű felperesnek. A II. rendű felperes több alkalommal kérte a személyes meghallgatását, melynek azonban az elsőfokú bíróság nem tett eleget, és ennek indokát sem adta. Ezáltal az első fokú bíróság eljárási hibát vétett, ami miatt a tényállást sem tudta megállapítani és téves következtetéseket vont le a felperes személyével kapcsolatosan is. Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás félrevezető volt; a megidézett tanúk éppen azt igazolták, hogy konkrét tájékoztatás nem hangzott el, függetlenül attól a kockázattól, amelyet hangsúlyozottan csak az I. rendű felperes írt alá. Idézték **G Gy** tanúvallomását, mely szerint biztosítással vegyes szerződések esetében külső üzletkötőtől kaptak az ügyfelek tájékoztatást. Ezzel szemben az I. rendű felperes kizárólag ezzel a tanúval állt kapcsolatban, aki azt a tájékoztatást adta, hogy legfeljebb 15 %-kal emelkedhet a törlesztőrészlet. **G Gy** tanú a 4.P.20.899/2016/17. számú jegyzőkönyv szerint maga vallotta, biztosan nem hangzott el, hogy a törlesztőrészlet a duplájára emelkedik, holott az 55.000 forint összegű törlesztőrészletük 135.000 forintra nőtt. Ha a tényleges kockázattal tisztában lettek volna, nem kötöttek volna ilyen szerződést.

A fellebbezés szerint a szerződés összege 83.167,23 CHF összegben csak hozzávetőlegesen került megállapításra, a közjegyzői okirat a lakásvásárlási kölcsönt kizárólag forintban határozza meg, mely önmagában ellentmondásos. Hivatkoztak arra, hogy az Európai Unió Bíróságának C-126/17. számú ügyben hozott döntése szerint a fogyasztó rendelkezésére bocsátandó, kirovó pénznemként devizában kifejezett, a kirovó pénznemhez képest meghatározott pénzüsszeget világosan fel kell tüntetni. Amennyiben ennek az összegnek a meghatározása a folyósítás időpontjában érvényes árfolyamtól függ, a ténylegesen kölcsönadott összeg számítási módszereinek, valamint az alkalmazandó árfolyamnak átláthatónak kell lennie, hogy a szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó pontos és érthető szempontok alapján értékelhesse a szerződésből eredően őt érintő gazdasági következményeket, köztük különösen a kölcsön teljes költségét. Ezzel szemben a peresített szerződés a felvett hitel összegét kizárólag svájci frankban, azaz kirovó pénznemben tartalmazza.

Fellebbezésükben továbbra is állították, hogy az üzletszabályzatot nem vették át, azt utólag küldte meg nekik az alperes. Az üzletszabályzat aláírás hiányában nem válhatott a szerződés részévé.

A felperesek a fellebbezésüket a másodfokú eljárás során Pf.VI.20.081/2018/4/F/1. szám alatt kiegészítették az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú döntésére hivatkozással. Kiemelték, hogy a döntés szerint az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nem csak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára, abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is. A pénzügyi intézményeknek elegendő tájékoztatást kellett nyújtaniuk a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak, és e tájékoztatásnak ki kellett terjednie legalább a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására. A kölcsönfelvevőnek világos tájékoztatást kellett kapnia arról, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés aláírásával árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen

viselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, melyben jövedelmét kapja, leértékelődik azon devizához képest, amelyben a kölcsönt nyújtották.

A felperesek hangsúlyozták, hogy a perbeli szerződés nem tájékoztat a forint súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészekre gyakorolt hatásáról, ennek gazdasági következményeiről. Ilyen tájékoztatást sem az egyedi szerződés, sem az üzletszabályzat nem tartalmaz és a tanúvallomások alapján egyértelműen következtethető, hogy ilyen jellegű tájékoztatás nem hangzott el.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság elsődlegesen a hatályon kívül helyezés indokoltságát vizsgálta. Megállapította, hogy hatályon kívül helyezésre vezető eljárási szabálysértést az elsőfokú bíróság nem követett el.

A perben rendelkezésre álló, a peres felek által írásban kötött megállapodások alapján nem lehetett vitás, hogy a kölcsönszerződést adósként kizárólag az I. rendű felperes kötötte, a II. rendű felperes a kölcsönszerződésnek nem részese, adósként az alperesnek nem tartozik. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően helytállóan rögzítette a peres felek között létrejött jogviszonyokat, és azt, hogy a kölcsönszerződés alapján az I. rendű felperest milyen kötelezettségek terhelik. Az elsőfokú bíróság a II. rendű felperes személyes meghallgatásának mellőzésével nem mulasztott: a fél személyes előadása nem bizonyíték, az elsőfokú bíróság belátása szerint dönthet abban a kérdésben, hogy a fél személyes meghallgatását indokoltnak tartja-e. Ha a II. rendű felperes, mint olyan peres fél, aki az ügyletkötés folyamán maga is személyesen jelen volt, a bíróság előtt az I. rendű felperessel egyező előadást tett volna is, az a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok mellett, azok lerontására bizonyító erővel nem bírna. Így a II. rendű felperes személyes meghallgatásának elmaradása miatt a bizonyítás nem vált hiányossá, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére indok nem volt.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság ítélezésének alapjául elfogadta, és az abból levont jogi következtetésekkel is egyetértett.

Az I. rendű felperes írásban, igen részletes tájékoztatást kapott az árfolyamkockázat tartalmáról, mibenlétéről. A részletes írásbeli tájékoztatást lerontó, azzal ellentétes szóbeli tájékoztatást nem bizonyított, **G Gy** tanú a vallomásában (4.P.20.899/2016/17. számú tárgyalási jegyzőkönyv) az I. rendű felperes tényelődását lényegében cáfolta.

A 6/2013. Polgári jogegységi határozat 3. pontja értelmében a pénzügyi intézményt a jogszabály alapján terhelő tájékoztatási kötelezettségnek ki kellett terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére, és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészekre. A tájékoztatási kötelezettség nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás mértékére. Így az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az árfolyamváltozás utóbb realizálódott mértékéről az alperes nem adhatott tájékoztatást, mivel az ténylegesen nem lehetett előrelátni.

A másodfokú bíróság megítélése szerint az alperes által összeállított, és az I. rendű felperes által aláírt kockázati tájékoztató konkrét tartalma megfelel az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ítélete [71]-[76] pontjaiban kifejtett követelményeknek. Felismerhetővé teszi az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára, hogy a nemzeti

fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, és irányt mutat abban is, hogy ennek gazdasági következményeit miként kell értékelni. Kiterjed a forint leértékelődésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására, a kamatlábak emelkedésének lehetőségéből eredő kockázatra. A példaszámításokban az alperes kimunkálta azt is, hogy változatlan kamatszinteket feltételezve mekkora a forintkamattal számolt havi törlesztés eléréséhez szükséges árfolyam, és ehhez fűzte hozzá azt a figyelmeztetést, hogy a deviza- és forintkamatok futamidő alatti változása mindezt kedvezőtlenül módosíthatja.

Annak nincs jelentősége, hogy a fenti információkat nem az egyedi szerződés, illetve az üzletszabályzat tartalmazta, mivel a külön íven szövegezett, az ügyfél általi tudomásulvételt aláírással is igazoló ismertetési mód mind tartalmilag, mind formailag megfelelt az egyértelmű és világos tájékoztatás feltételeinek. A kölcsönszerződés érvényességét az abban nem részes érdekeltet (zálogkötelezettet, illetve kezest) érintő esetleges információs hiányosság fogalmilag nem érintheti, így ebben a vonatkozásban csak az adós részére nyújtott tájékoztatásnak volt jelentősége.

A Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontjába tartozó érvénytelenségi okot illetően a megkötött kölcsönszerződés a fellebbezési hivatkozásokkal ellentétben határozottan és pontosan tartalmazza a felvett hitel összegét mind forintban, mind pedig svájci frankban, valamint meghatározza az alkalmazott átváltási árfolyamot is. Ennél egyértelműbben a kölcsön összegét meghatározni valójában nem lehetett volna; a meghatározás kielégíti az Európai Unió Bírósága által a C-126/17. számú végzés [35] pontjában kifejtett, a világos és érthető megfogalmazásra mibenlétére megfogalmazott kritériumokat is, mert a fogyasztó rendelkezésére bocsátandó, kirovó pénznemként devizában kifejezett, a kirovó pénznemhez képest meghatározott pénzösszeg világosan feltüntetésre került.

Az általános szerződési feltételek szerződés részévé válása kérdésében is helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság; egyebekben a felperesek nem adták elő, hogy az általános szerződési feltételek tartalma, esetleges szerződés részévé nem válása a hivatkozott érvénytelenségi okok elbírálását miként befolyásolhatta volna.

A biztosítéki szerződések érvényességével kapcsolatos jogi elemként a felperesek csak e szerződések járulékos jellegét tették a per részévé, azok semmisségét a főkötelezettséget tartalmazó szerződések érvénytelenségére hivatkozással állították, így érvényességük a kölcsönszerződés érvényessége mellett a továbbiakban nem volt vizsgálható.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesek fellebbezése eredménytelen maradt, a másodfokú bíróság ezért az 1952. évi Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felpereseket kötelezte az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségének megfizetésére, mely a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A.§-a alapján megállapított, a 3.§ (6) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban kifejtett tevékenységgel arányban mérsékelt ügyvédi munkadíjból áll. A feljegyzett fellebbezési illetéket a felperesek teljes személyes költségmentessége folytán a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2018. október 25.

. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Vogyicska
Petra s.k. bíró